

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/sledztwa/akty-oskarzenia/196276,403-Akt-oskarzenia-przeciwko-Henrykowi-T-i-Wladyslawowi-B.html>
05.03.2026, 07:43

403. Akt oskarżenia przeciwko Henrykowi T. i Władysławowi B.

W dniu 29 grudnia 2023 r. Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Warszawie skierowała do Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie akt oskarżenia przeciwko Henrykowi T. – byłemu Zastępcy Naczelnika Wydziału V-1 KSMO oraz Władysławowi B. – byłemu funkcjonariuszowi Wydziału III-2 KSMO.

Oskarżonym zarzucono popełnienie zbrodni komunistycznych, stanowiących jednocześnie zbrodnie przeciwko ludzkości polegających na przekroczeniu uprawnień, w ten sposób, że w okresie od 22 października 1982 r. do 10 listopada 1982 r. w Warszawie udzielili pomocy funkcjonariuszom Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Wojskowej Służby Wewnętrznej, Komendy Głównej Milicji Obywatelskiej oraz Zastępcy Szefa ds. Służby Bezpieczeństwa KSMO i Naczelnikowi Wydziału III-2 KSMO, w wykonaniu wydanych z przekroczeniem uprawnień służbowych zarządzeń organizacyjnych w sprawie typowania rezerwistów na ćwiczenia wojskowe oraz poborowych do odbycia zasadniczej służby wojskowej, poprzez wytypowanie czterech działaczy opozycji, w tym NSZZ Solidarność, do odbycia zasadniczej służby wojskowej albo ćwiczeń rezerwy i udzieleniu przełożonym informacji o ich działalności opozycyjnej, ułatwiając bezprawne oraz dokonane z przekroczeniem uprawnień zakwalifikowanie tych osób do odbycia zasadniczej służby wojskowej albo do odbycia trzymiesięcznych ćwiczeń wojskowych żołnierzy rezerwy, co stanowiło poważne prześladowanie wobec osób należących do określonej grupy o innych poglądach politycznych, czym działał na szkodę interesu prywatnego pokrzywdzonych.

Podejrzani nie przyznali się do popełnienia zarzucanych im przestępstw zakwalifikowanych z art. 231 § 1 k.k., które zagrożone jest karą pozbawienia wolności do lat 3.

Śledztwo Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Warszawie dotyczyło mniej znanej odsłony bezprawia stanu wojennego, a mianowicie tworzenia i funkcjonowania tzw. wojskowych ośrodków internowań.

W 1982 roku, przed Świątami Bożego Narodzenia, z ośrodków odosobnienia wypuszczano ostatnich internowanych działaczy opozycji. Chodziło o pokazanie społeczeństwu, że następuje swego rodzaju normalizacja stosunków w Polsce i wykonanie gestu, który zostanie dostrzeżony na arenie międzynarodowej. Większość osadzonych osób opuściło wtedy ośrodki internowania, ale władze nie zamierzały zaprzestać tego typu działań. Wymyślono więc koncepcję, by dalej izolować niewygodne dla niej osoby, ale już w innej formule. Powstały nowe, nieco inne obozy internowania.

Do walki politycznej wykorzystano wówczas unormowania przyjęte w ustawie o powszechnym obowiązku obrony PRL i powoływano wytypowanych przez Służbę Bezpieczeństwa członków, działaczy i sympatyków NSZZ Solidarność do odbycia ćwiczeń wojskowych, a w istocie umieszczano opozycjonistów w wojskowych obozach internowań. Nierzadko obozy te były umiejscowione w lasach, internowani mieszkali w namiotach i zlecano im wykonanie różnych – najczęściej nieprzydatnych – zadań. Chodziło wyłącznie o to, by tych, którzy mogli stanowić zagrożenie dla władzy izolować i inwigilować.

Czyny zarzucone w akcie oskarżenia zostały opisane w art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 cytowanej powyżej ustawy z dnia 18 grudnia 1998 roku o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w zw. z art. 12 § 1 k.k.,